

Naročnina

za državo SHS:
 mesec ..... Din 20
 pol leta 120
 celo leto 240
 za inozemstvo:
 mesečno ..... Din 30
 Sobotna izdaja:
 celoletno
 Jugoslaviji .... Din 60
 inozemstvu 80

SLOVENEK

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratom:
 Enostolpna pešna vrsta
 mali oglasi po Din 1'50 in
 Din 2'—, večji oglasi nad
 45 mm višine po Din 2'50,
 veliki po Din 3'— in 4'—,
 oglasi v uredniškem delu
 vrstica po Din
 Pri večjem naročilu popust.
 Izhaja vsak dan izvemši
 ponedeljka in dneva po
 prazniku ob 4. uri zjutraj.
 Poština plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredništva telefon 50, upravnništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun: Ljubljana 10.650 in 10.549 (za inserate) Sarajevo 7.565, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Dr. Ivan Šusteršič.

(Njegova zadnja slika.)

Za vedno se je poslovil od nas mož, ki je mal vtisniti slovenski politični zgodovini nezbrisem pečat svoje krepke osebnosti in svojega kremenitega značaja tako globoko kakor kdaj še noben slovenski politik. Slovenska zgodovina je na političnih talentih silno revna in jako skromni so bili naši politični začetki v dobi našega narodnega preporoda. Dr. Ivan Šusteršič pa je dvignil slovensko politiko visoko nad našo običajno višino in ji priboril, kar lahko rečemo brez pretiravanja, svetovni sloves.

Dr. Ivan Šusteršič ni bil le politik v naravnem pomenu besede, ampak predvsem izvrsten diplomat. Za diplomata ga je upoštevala že njegova vnanost, njegova visoka postava in njegov moški in odločen nastop, združen vedno s finim obnašanjem. V vsaki njegovi besedi je čutil poslušalec odločnost, ob enem pa tudi gladko umerjenost. On je vsako besedo trikrat in štirikrat pretchehal, predno jo je izrekel, a če jo je enkrat izrekel, lepo in umerjeno, je tudi držalo, kar je rekel. On ni rabil besed samo za prikrievanje svojih misli po starem diplomatskem receptu, ampak za točno in določno izražanje svojih misli v lepi in prikupljivi obliki. V tem je bila moč njegove diplomacije, kateri ima zahvaliti skoro vse svoje nenavadne politične uspehe.

Danes je še težko ugotoviti, koliko idej tega dela je bilo njegovega in koliko idej, ki so razvile Slovensko ljudsko stranko do njene današnje moči, se je rodilo v drugih glavah. Eno pa je gotovo že danes, da bi bilo mnogo teh idej zamrlo, če jih ne bi bil oživiloril tajnik dr. Šusteršič s svojo parlamentarno spretnostjo. V politični taktiki je bil nedosežen mojster. Nihče ni znal vsakokratnega položaja tako spretno presojati kakor on, a tudi nihče ni znal tako spretno izrabljati ugodnih trenutkov kot on. Predvsem je znal čakati. Nikdar ni hlastal po trenutnih uspehih, ki bi jih bila najbližja bodočnost že lahko odnesla, ampak je s skrajno potrpežljivostjo ustvarjal take situacije, ki so mu nujno morale točiti uspehov. On ni znal političnega življenja le opazovati od strani, ampak je imel izredno sposobnost, da je politiko delal, da je ustvarjal. To svojo sposobnost je dejansko najbolje dokazal z ustanovitvijo Slovenske unije, ki je bila mojstrsko delo slovenskega diplomata in politika dr. Ivana Šusteršiča.

Kot parlamentarec se je moral dr. Ivan Šusteršič boriti s silnimi težavami. Nihče ni mogel bolj občutil na svoji koži resničnost starega izreka, da je politika umetnost doseganja, kakor slovenska parlamentarna delegacija na Dunaju pod vodstvom dr. Šusteršiča. Črna so ljudje čakali nestrpno, kaj jim bodo novi zastopniki prinesli s cesarskega Dunaja, toda nemški Dunaj je bil trd in neizproben zlasti napram našim političnim zahtevam. Koliko težav je bilo treba prebroditi že za malenkost kakšnega dvojezičnega pečata! Tu je bilo treba vztrajnega dela, silno mnogo po-

trepežljivosti in ogromne diplomatske spretnosti. Kdor pozna tedanje politične razmere na Dunaju, bo moral kot objektivni presojevalec razmer priznati, da je parlamentarna delegacija SLS pod dr. Šusteršičevim vodstvom dosegla jako častne politične pridobitve za Slovence. Da je bil dr. Šusteršič tedaj »narodni izdajalec«, more trditi le človek, čegar oči niso nikdar pogledale preko vaškega zvonika!

Mnogi popustljivejši so bili na Dunaju napram slovenskim gospodarskim zahtevam, ne morda iz ljubezni do Slovencev, ampak v svojem lastnem državno-fiskalnem interesu. To popustljivost Dunaja je znal dr. Šusteršič izkoristiti do skrajnosti zlasti v blagor in prid bivše vojvodine Kranjske. Doba, v kateri so vladali v deželni hiši najboljši možje Slovenske ljudske stranke, bo ostala v zgodovini bivše Kranjske zapisana z zlatimi črkami, in plodove tega dela bodo uživali še pozni naši potomci. Deželni odbor je gradil in popravil ceste, urejal je hudournike, reguliral je reke, napravil je vodovode, na Završnici ustvaril velikansko podjetje, ki je za gorenjsko stran neprecenljive vrednosti, sezidal vzorno bol-

nišnico v Ljubljani in nebroj drugih poslopij in sploh sklenil toliko za podeželsko ljudstvo velevažnih zakonov, da se je Kranjska dežela v par letih dvignila bolj kakor prej cela stoletja. Za vse te naprave pa je bilo treba denarja, in Kranjska dežela se ima zahvaliti finančnemu talentu dr. Lampeta in pa parlamentarni sposobnosti dr. Šusteršiča, da je iztisnila iz dunajskih blagajn toliko bogatih državnih prispevkov za deželne naprave, kakor še nihče pred njim.

V največje zlo se šteje dr. Šusteršiču, da je bil z dušo in srcem Avstrijec. O tem poglavju je danes težko pisati. Pripomniti hočemo le, da zlasti med vojno ni bil Avstrijec le iz ljubezni do Avstrije, ampak, da je gledal tudi nekoliko na to, kaj bo s Slovani po vojni na podlagi znanega londonskega pakta! On je vedel, kaj pomeni londonski pakt in danes vemo to tudi mi. Poznejši zgodovinarji, ki bodo pisali o vojni in o dogodkih med vojno v Sloveniji, bodo sodili zelo drugače kakor mi.

Z dr. Šusteršičem lega v grob mož, kakršnih ima slovenska zgodovina malo zaznamovati. Slovenski narod ga bo ohranil v hvaležnem spominu.

Nezadovoljnost radikalov z Radičem.

NEUGODEN UTIS NJEGOVH IZJAV. — RADIKALI NE MARAJO RADIČA V VLADO. — NEGOTOVOST GLEDE PAŠIČEVE VRNITVE. — PAŠIČ SE ZAČASNO UMAKNE?

Belgrad, 8. okt. (Izv.) V političnih krogih, posebno radikalnih, z velikim nezadovoljstvom motrijo Radičevo zadržanje in njegove izjave, ki jih je včeraj dal javnosti. Posebno komentirajo oni del Radičevih izjav, kjer pravi, da bo vstopil v vladu kot podpredsednik. Radikalni krogi naglašajo, da se tega ne sme dopustiti, posebno z ozirom na to, ker bi potem Radič vodil našo notranjo politiko. Računa se, da bo Pašić za dalje časa prisiljen odreči se aktivnemu vodstvu državnih poslov. Vobče smatrajo v političnih krogih položaj za zelo labilen. Ravno v tem poseganju radičevcev v interesno sfero radikalov vidijo možnost naglih in globokih komplikacij, ki bi mogle imeti za posledico ostavko vlade. Vendar pa mislijo, da se bo Pašić z ozirom na zdravje, ki se mu v poslednjem času ni tako popravilo, kakor je to njegova okolica naglašala, najbrž čez nekaj časa prostovoljno umaknil in da bo prišel na mesto ministrskega predsednika človek, ki uživa njegovo zaupanje.

Belgrad, 8. okt. (Izv.) Davi je Radič v spremstvu cele svoje družine odpotoval z avtomobilom v Topolo, da položi venee na grob kralja Petra. Sicer danes ni dal nobenih izjav. Časnikarji in javnost posvečajo Radiču vedno manj pozornosti. Zanimivo je dejstvo, da danes v Topolo z Radičem ni odšel noben časnikar. — Po mestu so se raznesle vesti, da je Pašić na potu. Zagotovo se ve, da je

prometni minister pred dvema dnevoma poslal salonski voz, ki naj bi Pašića pripeljal v Belgrad. Ali je Pašić v resnici na potu, tega v predsedništvu vlade ni bilo mogoče zvedeti. Večdar pa tega ne dementirajo. Nekateri politični krogi tudi mislijo, da bo Pašić morebiti potovanje še odložil. Po drugih vesteh pa je Pašić moral to svojo namero na ponoven poziv opustiti.

Belgrad, 8. 10. (Izv.) Radičevo bivanje v Belgradu ima tokrat razen vstopa v vladu, tudi ta namen, da plasira prijatelja Kežmana. Dosedaj je bil Kežman v Ameriki in je tam med amerškimi izseljenci delal propagando za HSS. Radič ga hoče sedaj za to nagraditi s tem, da mu izposluje kar najboljšo in najvplivnejše mesto v državi. Zato je Radič začel zadnje dni z idejo osnovanja izseljeniškega odseka, ki bi bil sestavni del zunanjega ministrstva in kateremu bi načeloval drž. podtajnik. Kolikor se ve, Ninčić ne bo nikdar pristal na to, da bi bil v njegovem ministrstvu kak radičevcev podtajnik. A ko je Radič to idejo prinesel na dan, je mislil na to mesto ravno Kežmana postaviti. V vseh krogih je mnenje, da je taka institucija sama na sebi dobra, ali v takšnih rokah ne bi mogla biti koristna in da ni nikakor potrebno, da bi se ta institucija tako organizirala, da bi ji načeloval drž. podtajnik.

Seja Davidovičevega kluba.

PROTEST PROTI REZIMU V JUŽNI SRBIJI.

Belgrad, 8. 10. (Izv.) V demokratskem klubu se je vršila seja v Belgradu se nahajajočih demokratskih poslancev. Navzoč je bil tudi Davidović. Poročal je o potovanju po Črnigori in Južni Srbiji. Naglasil je težavno stanje, ki vlada v Južni Srbiji, kjer ni ne reda, ne zakonitosti. Državna uprava pa je v rokah radi-

kalnih strankarjev ki je izrabljajo v svoje strankarske interese. Davidović je z dr. Kumanudijem in Ilijo Šumenkovićem obiskal notranjega ministra in pri njem vložil oster protest proti postopanju organov notranjega ministra v Južni Srbiji.

Konferenca v Locarnu.

DOBRO RAZPOLOZENJE. — POJEMAJOČE ZANIMANJE.

Locarno, 8. okt. (Izv.) Na včerajšnji seji je zavladovalo v splošnem mnogo boljše razpoloženje kakor prejšnje dni. Med nemškimi zastopniki in med zastopniki zapadnih velesil je občevanje neprisiljeno, skoro prijateljsko. Danes ne dvomi skoro nihče več v uspeh konference.

Zanimanje prebivalstva za konferenco pojema. Prve dni je velika množica ves dan oblegala justično palačo in posamezne hotele,

kjer stanujejo razni delegati, danes pa je prostor pred hoteli popolnoma prazen.

Locarno, 8. okt. (Izv.) Dr. Beneš je imel po svojem prihodu daljšo konferenco s Chamberlainom in Briandom.

Locarno, 8. okt. (Izv.) Danes je dospel v Locarno poljski zunanji minister Skrzinsky in se nastanil v Parkhotelu. Njegovo spremstvo se je nastanilo v hotelu Metropol.

SESTANEK NEMSKIH IN FRANCOŠKIH PARLAMENTARCEV.

Mewyork, 8. okt. (Izv.) Po konferenci mednarodne parlamentarne unije se bodo nemški in francoski parlamentarci sešli v Newyorku na posvetovanje o razoroženem pasu.

Rezultat teh posvetovanj bo služil kot podlaga za poznejše razprave o razorožitvi.

BREZPOSELNOST V ANGLIJI.

London, 8. okt. (Izv.) Število brezposelnih se je ta teden zvišalo za 24.112. Vseh brezposelnih je sedaj 1.336.000.

Koroški plebiscit in omahljivci.

Bliža se 10. oktober, petletnica koroškega plebiscita, dan narodne nesreče, a tudi dan sramote, ne toliko za premagance, od nekdanj teptane in prodane koroške raje, tembolj za zmagovalce, za nemški Herrenvolk, ki se ponasa biti zmagovalac nad majhnim drobecem »subdeutschen Bedientenvolkes«, kakor je nazival Metternich avstrijske Slovence. Razmerje sil za ponosni Herrenvolk baš ni kaj laskavo, kajti za koroškimi Nemčurji je stala vsa Avstrija v senci bajonetov junaškega soseda Laha, v rezervi pa še vsa Nemčija, a za koroškimi Slovenci v glavnem le Slovenija. Razmerje torej številčno 1 : 70 ali en milijon Slovencev do 70 milijonov Nemcev, ki so potegnili omahljivce kot jeziček na vagi na svojo stran. Plebiscitno prebivalstvo je bilo kar od začetka mišljenjsko opredeljeno in sicer 40 odstotkov odločnih Nemčurjev ter 40 odstotkov odločnih Slovencev, ostalih 20 odstot. omahljivcev pridobiti je bil torej problem vsega plebiscita. Zato se je z vsiljenim nam plebiscitom tako mudilo, sicer pride na pol raznarodeni omahljivce do popolne narodne zavesti in namen je zgrešen. Namen pa posveča sredstva! Zato se je mudilo in izvršiti se je moral plebiscit neslavnega spomina pod najslabšimi aspiracijami za nas. Klicali so na samoodlobo omahljivcev prej, kar po prvem letu preobrata, ko je še komaj zazrl prvo zarjo lepše bodočnosti, ko so ga še komaj ogrevali prvi žarki pod svobodnim solncem, ko še ni mogel spoznati svojih krvnih bratov, ne kulturnih ter narodnih dobrin svobodnega rodu.

Kljub temu pa Nemci niso zaupali ne svoji številni premoči, ne svojemu ogromnemu aparatu, tudi ne oboroženi sosedni asistenci. Sicer je mehka duša koroškega Slovence pridobivala na odporni sili od dne do dne. Odpreti so morali v zadnjem času še demarkacijsko črto, navalliti na glasovalno cono z vsem terorjem, stari strah pred nemškim gospodom je moral omahljivca prevzeti, ohlastem pa so vzeli vso oblast in ves ugled. Z vso prebrisanostjo preizkušenega tirana so se potem Nemci vrgli na nesrečne žrtve, omahljivce, na tiste ostanke nad tisočletnega raznarodovanja, ljudi brez narodnega čustva in ponosa, brez narodne zavesti in sledu sleherne požrtvovalnosti, ki so slepo sledili vsakemu mamilu in vabilu, zlasti pa materijelnim dobrinam in šli le za osebnimi koristmi.

To je nemška zmaga v pravi luči. V vsaki coni so morali pridobiti omahljivce, ki so pristali na njihovo stran, a niso vedeli, kaj so izgubili in zavrgli.

Plebiscitni dan je za koroške Slovence dan črne nesreče. Obglavljeni kakor bratski narod češki l. 1621. ter hrvaški l. 1671., so danes čreda brez pastirja, strti ob tla, prepuščeni samemu sebi in svoji usodi, čakajo na narodno smrt, da ni ustvaril koroški plebiscit koroškega vprašanja, t. j. razmejitev med kraljevino SHS in Veliko Nemčijo.

Dan plebiscita nam je prinesel slovensko Kosovo.

Slovensko Kosovo nam mora vepiti živo zavest narodne nesreče, da bomo končno vendarle spoznali naše usodne nam pogreške, rano na našem narodnem životu. Tako se nam bo šele odprla pot v boljšo bodočnost. Zato moramo biti prežeti kosovskih idealov, naše Kosovo mora postati jedro našega narodnega čutenja in Gospa Sveta naš simbol.

Le tako bo lahko tudi stopil slovenski narod v areno zgodovinskih narodov, čakal na zgodovinske ure, ko bo sprejela majka Jugoslavija tudi Korošce v svoje naročje, in izgubljenemu sinu omahljivcu zaklicala: Odpušeno ti je.

POLITIČNO ŽIVLJENJE V ANGLIJI.

London, 8. okt. (Izv.) Politična sezona postaja vedno živahnješa. Jutri se začne kongres konservativne stranke, na katerem bo govorenih več važnih političnih govorov. Liberalna stranka pripravlja veliko kampanjo za agrarno reformo. Lloyd George bo odpotoval na agitacijo na Škotsko.

PROCES PROTI KOMUNISTOM V PRAGI.

Praga, 8. okt. (Izv.) Danes se je začela razprava proti 6 komunistom, ki so obtoženi vohunstva in rovarjenja proti državi.

Koroški dan.

Poziv ljubljanskemu prebivalstvu.

Nam vsem je še v živem spominu s kako prisrčnostjo in odkritosrčno ljubeznijo je sprejelo septembra 1920 ljubljansko prebivalstvo koroško mladino, ki je prihitela takrat na obisk v Ljubljano. Ko so se koroški malčki povrnili zopet v svoje domove, niso drugega govorili ko samo o Ljubljani. Danes je tem našim sinovom zaprta pot v Ljubljano. Vseled svojega slovenskega rodu so izpostavljeni vednim in neznosnim silam koroških bojnih društev in celovške vlade, ki jim ovira in razriva društveno življenje ter odreka včasih tudi najmanjše državljanske pravice.

V soboto 10. in v nedeljo 11. oktobra je peta obletnica nesrečnega koroškega plebiscita. Ta dva dneva moramo manifestirati za koroške Slovence. Zato je naša dolžnost, da se v največjem številu udeležimo obeh glavnih manifestačnih prireditev, to je akademije v soboto ob 8. uri zvečer v Unionski dvorani in javnega zborovanja ter obhoda v nedeljo 11. oktobra ob 11. uri na Kongresnem trgu. Udeležba pri teh dveh manifestačnih naj po kaže našo odločno zahtevo po združitvi s Koroško Slovenijo. Vsakdo izmed nas naj bo agitator za številni obisk manifestačij, ki naj bo obvezen za nas vse.

Jugoslovenska Matica.

Poziv vsem organizacijam.

Jugoslovenska Matica vabi vsa kulturna, prosvetna, telovadna, sportna društva, strokovne in druge organizacije, da se po svojih delegatih udeležijo sestanka, ki se vrši danes v petek ob 6. uri pop. v pisarni Jugoslovenske Matice, Šelenburgova ulica 7., II. nadstropje (poslopje Jadransko-podunavske banke, dvorišni trakt) v svrhu razgovora radi nedeljanskega manifestačijskega zborovanja in obhoda.

V soboto, dne 10. oktobra ob 8 zvečer se vrši v veliki dvorani hotela Union akademija pod naslovom »koroški večer«. Na sporedu je kot druga točka govor našega pesnika-prvaka g. Otona Zupančiča. Poleg te točke so nastopi ljubljanskih pevskih zborov, in sicer Glasbena Matica zapoje s svojim ženskim zborom pet nedosežno lepih ženskih dvosplov, ki so zloženi na narodno slovaško besedilo. Ti dvosplovi so brez dvoma najlepši biseri češke glasbene literature. — »Ljubljana« zapoje Klemenčičev mešani zbor Oj, poglejte ptički na domače njive in pa koroško narodno Pojdem v rute. »Ljubljanski Zvon« pa nastopi z mešanim in moškim zborom. Za ta svoj nastop si je določil stare koroške narodne v Devovi in Hubadovi obdelavi, Adamičev zbor Kaj ti je mojica in Premrljov zbor v Korotan, ki zaključita akademijo. Sredi sporeda pa zapoje naš odlični in priljubljeni tenorist g. Svetozar Banovec par koroških narod. pesmi. Prepričani smo, da jih bo zapel tako dovršeno in v srce segajoče, kakor nobeno drugo pesem, saj se milina koroške pesmi izredno prilaga njegovemu lepemu, liricnemu tenorju. Klavirsko spremljevanje je prevzel naš odlični pianist prof. Janko Ravnik, kateremu pomaga pri Sukovih dvosplovih gđ. Zora Zarnikova. Spored je kaj pestro sestavljen in odlični sodelavci nam jamčijo za njega umetniško izvedbo. Dolžnost naša je, da posetimo ta večer v največjem številu, tako da bo polna dvorana svedočila našo ljubezen in zanimanje za koroške Slovence. Vstopnice so v predprodaji v Maticini knjigarni od danes naprej.

Nedelja 11. oktobra ob pol 11 dopoldne pred univerzo javno zborovanje. Po zborovanju obhod po Wolfovi in Prešernovi ulici, Aleksandrovci, Bleiweisovi in Rimski cesti, Vegovi ulici. Razhod pred univerzo.

Italija v karikaturi.

Sloviti italijanski publicist Giuseppe Prezzolini je v »La Voce« napisal »Zakonik italijanskega življenja«, ki se dojmi kakor izvrstno pogojena karikatura današnje Italije. Nekatere poteze se nam zde nekam čudno znane, bogved kaj? Pa naj sodijo čitatelji samil Prezzolini piše:

Italijanski državljani se dele na dve kategoriji: na pretkance in tepce. Tisti, ki kaj zna, je tepec. Tisti, ki uspeva, ne da bi kaj znal, je pretkanec. — Dolžnost, to je beseda, ki jo uporabljajo v svojih slovesnih govorih pretkanci, kadar hočejo, da grede tepci za njimi. Italija napreduje po zaslugi tepcev. Ti delajo, plačujejo, umirajo. A tisti, ki baje Italijo dvigajo, to so pretkanci, ki ne delajo nič, razsipajo in se zabavajo.

V Italiji se ničesar ne more doseči zakonitim putem, celo zakonitim stvari ne. Tudi do teh se pride nezakonitim putem: z uslugami, priporočili, pritiskom, podkupovanjem itd. Italija ni niti demokratična niti aristokratična — Italija je anarhična. Od tega vse zlo v Italiji. Toda tudi vse dobro. Ulica je prava italijanska vlada: ulica odločuje o vojni, ulica izsili, da preneha štrajk tramvajskih delavcev. Mnogo let že vedo i uradniki i proizvajalci i delavci, celo tudi že vojaki, da se nobena vlada ne more držati, »ako ne gre na ulico.« Morda smo zato nasledniki Rimljanov, ki so v vseh javnih vprašanjih odločali na forumu. Italija se deli na dva dela; en del je ev-

Popoldne ob 3 v dramskem gledališču mladinska predstava M. Grošelj: Pravljica bo- dočnosti, ki jo izvajajo gojenke ženske gimna- zije in licejske osnovne šole. Nastop pevskega zbora učiteljskihnikov pod vodstvom sklada- telja E. Adamiča.

V soboto in nedeljo »koroška razstava«. Rojaki! Dolžnost vsakega posameznika je, da se udeleži teh prireditev.

Skofja Loka. Podružnica Jugoslovenske Matice priredi v spomin petletnice koroškega plebiscita 10. oktobra ob 20. uri v dvorani »Kat. prosv. društva« akademijo s sodelovan- jem vseh kulturnih društev. V nedeljo, 11. oktobra pa bo ob 9. uri dopoldne na Glavnem trgu manifestačijski shod, na katerem govori g. dr. Janko Arneje.

D. M. v Polju. V soboto bo pri nas skupna javna manifestačija vseh društev. Koroški Slo- venci nas kličejo, da storimo svojo dolžnost in pripomoremo tudi mi k njihovega osvobo- jenju. Naša narodna dolžnost nam nalaga, da se manifestačije udeležimo vsi, da tako prode misel osvobodjenja v zadnjo koč. Zvečer točno ob pol 7. uri je zbirališče pred šolo. Sprevod se bo pomikal v luči bakel in lampijončkov z godbo na čelu po Vevčah, Kašlju nazaj pred šolo, kjer se otvori zborovanje. Razsvetljeno bo vse. Kres zaključiti slavnost. Spreveda naj se udeleži vsak, drugi naj pa razsvetle okna ob cestah, kjer bo šel sprevod. Poljci pozabi- mo politična nasprotstva ta dan in obrnimo pogled onstran meje na naše brate.

Zalog pri Ljubljani. Tudi pri nas nočemo zaostati za drugimi kraji Slovenije ter prire- dimo »Koroški dan«. Združena društva se zberejo v soboto zvečer ob 6. uri pred šolo, nakar se vrši manifestačija. Vabimo vse obča- ne, ne glede na politično pripadnost, da se zbera ob določeni uri pred šolo.

Rajhenburg. Vsa rajhenburška društva so se zedinila, da skupno prirede v nedeljo 11. oktobra Koroški dan. Popoldne ob 3. uri bo obhod po trgu, ki se ga udeležijo občinski odbori in vsa društva korporativno. Pri ob- hodu sodeluje domača godba požarne brambe. Govori, deklamacije, petje lepih koroških pe- smi bo budilo ob žalostni petletnici plebiscita v vseh, posebno pa še v srih Korošcev, ki jih je precej tukaj, zavest, da tudi pri nas ni po- zabljen slovenski Korotan.

Pogajanja z Grško.

Belgrad, 8. 10. (Izv.) Naš poslanik v Ate- nah Panta Gavrilović je bil nekaj časa na dopustu in se sedaj vrača na svoje mesto v Atene. Predpoldnem je dalje časa konferiral z zunanjim ministrom o gotovih vprašanjih, ki so vzvezi s pogajanja o zavezniški pogodbi med obema državama.

Novi pravilnik o tujih državah.

Belgrad, 8. 10. (Izv.) Ministrstvo za soci- alno politiko je v sporazumu z notranjim mi- nistrom izdelalo novi pravilnik o zaposlitvi tujih delavcev v naši državi. Pravilnik stopi v veljavo, čim bo objavljen v »Službenih No- vinah«.

KONEC DEMOKRATJE V ITALIJI.

Rim, 8. okt. (Izv.) Na očitanja, da je fa- šistovski svet s svojimi sklepi o novi upravi demokratično življenje popolnoma uničil, od- govarjajo vladni listi, da je bila vlada prisiljena do takih sklepov, da razne politične štrajke in sabotaže dela enkrat za vselej one- mogoči.

ČEŠKA DELEGACIJA V AMERIKI.

Washington, 8. okt. (Izv.) Včeraj se je vršila prva konferenca med finančnim držav- nim tajnikom Mellonom in predsednikom če- ške delegacije za ureditev delga Ameriki Po- spišilom. Upajo na ugodno rešitev.

ropske, ki sega približno do Rima, drugi del je afriški ali balkanski, ki gre od Rima nizdol. Afriška ali balkanska Italija je kolonija ev- ropske Italije.

V Italiji se potuje v prvem razredu brez- plačno, v drugem s popustom. V tretjem raz- redu se plača cela karta, in sicer sorazmerno dražje od one, ki bi jo imela plačati oba višja razreda, ako bi jo sploh plačala. — V Italiji obstoja silno razvit ideal: mnogo dobiti, malo delati. Ako se ne da uresničiti, prihaja vpo- šteev podideal: malo dobiti, še manj delati.

Italija ni vrt sveta. Italija je po naravi revna dežela, brez premoža z malo železa, dokaj gorata, do treh četrtin malarična in preobljudena. Neodvisnost Italije, to je naj- škodljivejša in najnerednejša legenda, ki jo more negovati Italijan. Tolažba je samo v tem, da gospodarsko ni neodvisna nobena dežela.

Občudovanje tujcev za vse tiste stvari v italijanskem življenju, ki so nam v izpodtiko (beračenje, nedisciplin, sentimentalizem, mu- zika, serenada, klepetavost itd.), je znak, da ima italijanski narod poleg vseh nedostatkov tudi nekaj lepega in simpatičnega. Toda kdor pogleda globlje, bo videl, da je tu zaseda za italijanski značaj, ki je bolj nagnjen k onemu, kar ugaja tujcem in kar je zanje manj ne- varno. Tujci radi gledajo, kako jemlje Italijan mandolino v roke in poje v mesečini; z nekim užitekmu mu mečejo svoj obol — s simpatijo in preziranjem...

Pravi Italijan scili povečanje Italije po kilometrskem razširjenju, važnost slike po vo-

Državne reforme v Italiji.

OMEJITEV OBLASTI PARLAMENTA.

Veliki fašistovski svet, ki zboruje te dni v Rimu, je odobril sledeče načrte za preustroj države v fašistovskem duhu:

Temelj tvori korporativno zastopstvo pre- bivalstva po slojih. Ustanove se pokrajinske korporacije za kmetijstvo, trgovino in indu- strijo, in za intelektualne stanovce, ki bodo delovale vsaka zase, tako da bo imela vsaka provinca po tri korporacije. Korporacije bodo imele upravne, politične in zakonodajne funk- cije. — Poslanska zbornica ostane v svoji do- sedanji obliki kot politično zastopstvo naroda; volivni zakon ostane dosedanji. — Senat se bo poslej v celoti volil, in sicer ga bodo vo- lile provincialne korporacije, tako da bo senat predstavljal zastopstvo socialnih narodnih sil. Število njegovih članov se podvoji. Sedanji se- natorji ohranijo svojo čast in vse pravice do smrti.

Izvršilna oblast se osredotoči v minist- skem predsedstvu, ki mu bodo neposredno podrejeni: 1. zakonodajni svet, sestavljen iz državnega sveta in zastopnikov poslanske zbornice in senata; naloga tega sveta bo, da po nalogu ministrskega predsednika izdeluje zakonske načrte, ki se potem predložijo pa- rlamentu; 2. kmetijsko pravdnštvo in 3. korpo- rativna organizacija, sestavljena iz pokrajins- kih korporacij.

Zakonodajna oblast (parlament) bo ome- jena po zgornjem zakonodajnem svetu in po že sedaj javnem zakonu, ki daje vladi pravico, da sama izdaja pravne norme.

Srbi, Hrvatje in slovenščina.

V »Slovenec« od torika je poročevalec o slovenski poroti pred skupščino pravnikov v Belgradu pravilno opozoril na škodo in na nesporazumevanja, ki nastajajo v naši državi radi tega, ker Srbi in Hrvatje po ogromni ve- čini slovenskih knjig ne bero, ker slovenščina niti toliko ne obvladajo, da bi mogli z uspe- hom zasledovati našo strokovno literaturo.

Dovoljujemo si pri tej priliki opozoriti na nujno potrebo, da se uvede pouk slovenščine na vseh srednjih šolah v naši državi. To bo medsebojnemu zblizanju Srbov, Hrvatov in Slovencev več koristilo nego vse govornje o narodnem edinstvu, in konsolidacija naše države bo naravno posledica medsebojnega umevanja. Kaži pod medsebojnim zblizanjem

Strah in trenet Romunije.

VRNITEV »KRALJA MOČVIRJA«. — PROGLAS NA KMETE

Kakor poročajo iz Bukarešta, se je gla- soviti razbojnik Terrente spet pojavil v Ro- munski. Cela tri leta ni bil v krajih ustja Do- nave nihče varen pred njim in njegovo dobro organizirano tolpo. Terrente se je proglasil tudi za »kralja močvirja«. Orožniki so ga povsod lovili in navsezadnje je poslala vlada proti njemu celo divizijo vojske, a vse zaman. V času ko so mislili, da mu ni več rešitve in da je od vseh strani obkoljen, se je drzni ro- par na še neznan način izmuznil.

Terrente je bil pri svojih podjetjih silno predrzen. Večkrat se je preoblekel v vojaka in z drugimi vojaki pomagal loviti samega sebe. Pri tem je bil kavalir in je znal dobro napajati svoje »tovarišec«. Najrajši je plenil poštno in davčne blagajne, ker mu je to šlo najlažje in se mu je najbolj izplačalo. Kme- tom je prizanašal in jim dajal denar, zato so ga vedno skrivali. Ko si je nabral dovolj de- narja, je sklenil iti v Ameriko, da bi tam užil sadove svojega »trudac, toda v Hambur- gu so ga izročili rumunskim oblastem. Obso-

ne razumevamo samo tega, da se mi pribli- žujemo bratom na jugu, ampak tudi to, da se oni približujejo nam. Slovenci imamo bogato slovstvo, in potrebno bi bilo, da se Srbi in Hrvatji za našo kulturo seznanijo.

Tako pa vidim, da je po sedmih letih ujedinjenja naša drama in naša opera v Za- grebu in Belgradu tako rekoč še nepoznana. Zelo odobravamo, da ljubljansko gledališče s posebno vneto gleda na to, da uprizori vsa- ko hrvatsko in srbsko delo, ki je primerno za moderni oder; želeli bi pa bilo, da delajo isto tudi Srbi in Hrvatje. In kakor se prodaja srbska knjiga v Ljubljani, tako naj bi se pač prodajala slovenska v Belgradu.

Vlada pripravlja načrt novega srednje- šolskega zakona. Zakon brčkone ne bo obs- gal podrobnega učnega načrta, ker si ga do- slej vedno pridržal minister zase. Pač pa bi se dala spraviti v zakon določba, da spada med učne predmete na vseh državnih šolah slovenščina. Opozarjamo na to gg. poslanice. Pripominjamo še, da jih je med Srbi in Hr- vati zelo mnogo, ki obžalujejo svojo neorienti- ranost v slovenskem slovstvu in da bo pred- log, naj se uvede slovenščina v vse hrvatske in srbske srednje šole, brezdvomno našel simpatičnega odziva pri vseh resničnih pa- triotih.

Regulacija Gradašnice, Glinšice in Malega grabna.

Glavni odbor vodne zadruge za Ljubljan- sko barje poroča: Po več nego poldrugolet- nem obravnavanju, ki je imelo premagati razne ovire, izdalo je končno vodopravno oblastvo odlok, s katerim odobruje načrte za regulacijo Gradašnice, Glinšice in Malega grabna, kakor jih je predložil Glavni odbor vodne zadruge za obdelovanje Ljubljanskega barja. Projekt pa je stopil že tudi v štadij izvršitve. Prišel se je kot prva etapa te pre- potrebne regulacije graditi moderen betonski jez pri Kozarjih. Gradnja je prevzela Stavbna družba v Ljubljani kot najcenejša ponudnica in ima biti že dogotovljen še pred zimo. Čim bo jez zgrajen in bodo dana po- trebna sredstva, se namerava še to zimo pri- četi z uravnavo struge Gradašnice od Viča do izliva v Ljubljanico, nakar pride na vrsto Glinšica in Mali graben. Pozivamo vse mero- dajne činitele, da to akcijo podpirajo, po- sebno naj bi država izdatno subvencionirala to ne samo narodno-gospodarsko važno, mar- več tudi iz zdravstvenih in vodovarstvenih ozirov potrebno podjetje.

jen je bil na smrt, a pomiloščen na dosmrtno ječo. Iz ječe pa se mu je s pomočjo žensk, ki so norele za njim, posrečilo pobegniti. Od- šel je v Rusijo, eldorado razbojnikov, odkoder ni bilo več glasu o njem.

Zdaj naenkrat pa je vzbudil glas o nje- govih vrnitvi paniko po celi deželi. Terrente se je pojavil v Tulci in spet začel odpirati blagajne in lajšati bogatim žepa. A na kmete je izdal proglas, v katerem jim nazna- nja, da se je vrnil v domovino kot njihov za- ščitnik in branitelj. Oblasti pripravljajo novo ekspedicijo na tega rumunkega Čarugo.

Damski plašči

najnovjših modelov, krasno blago, s kožuvinno ali brez se nedvomno dobijo najceneje pri tvrdki **Fran Lukič pred Skofijo**. Modni ševit plašč že od Din 450.— dalje. — Velur plašči od Din 600.— dalje.

vršini platna, lepoto poezije po zvočnosti rit- ma, a lepoto žene po količini mesa na njej. Smešno je, da je mnogo teh »plastičnih« vred- not prešlo v glavo tudi tujcem...

Zgodovina Italije je dejansko zgodovina Španije, Francije, Nemčije in Avstrije, zgo- dovina Evrope. Prizadevanje zgodovinarjev, da ustvarijo zgodovino Italije, kaže, kako se more trošiti veliko pameti za malo pametno stvar, prav kakor tisti poveljniki, ki se dajo zaradi sramotnih stvari hrabro ubiti.

V Italiji je že prekasno, kadar se kako delo začne, a vse prezgodaj, kadar se že do- končuje...

Narodna galerija.

OBISK NA RAZSTAVI PORTRETNEGA SLIKARSTVA.

Dasi se prireditev Narodne galerije odo- brava in hvali, vendar obisk razstave ni za- dovolj. Če bi ne bila razstava odprta v dneh velesoja, ki je dal par sto obiskovavcev tudi portretni razstavi, bi se nahajala Narodna ga- lerija s svojo eminentno kulturno, narodno in umetnostno prireditvijo v najneugodnejši sti- ski, kako naj pokrije velike stroške, ki jih ima z razstavo. Ker se razstava nepreklicno za- pre v četrtek, dne 15. oktobra, pozivamo in vabimo zlasti ljubljance na obisk; vstopni- ska statistika jim dosedaj ne dela časti. Raz- stavo so mnogo obiskovale stare kranjske pa- tricijске družine, v katerih še živi čut za pre-

teklost dežele; takih obiskovalcev je imela razstava iz Ljubljane in dežele. Razveseljiv je bil tudi skupen obisk iz Kranja, ki ga je aran- žirala soproga okrajnega glavarja, gospa Žni- deršičeva. Poleg zastopnikov vlade in raznih drugih korporacij na otvoritveni dan, so ja- vili svoj obisk naš znani prijatelj, nemški pu- blicist Hermann Wendel v spremstvu g. Alt- mayerja, načelnik prosvetnega ministrstva g. dr. Branko Šenoa, g. minister dr. A. Korošec, g. minister I. Hribar itd. Ljubljanske šole so bile dosedaj zastopane po iniciativi posamez- nih gg. profesorjev, oz. profesorice. Šef pro- svetnega oddelka g. dr. Pestotnik je izdal okrožnico za obisk na vse srednje in meščan- ske šole, s čemer bo brez zaprek omogočen mladini ogled razstave, da se seznanji z do- mačo zgodovino in umetnostjo.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Petek 9. okt.: Zaprto. (Generalka.)

Sobota 10. okt.: »Zimska pravljica«, premijera. — Izven.

Nedelja 11. okt.: »Periferija«, drama. — Izven.

Ponedeljek 12. okt.: »Zimska pravljica«. — Red.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Petek, 9. oktobra: »Manonc. Red D.

Sobota 10. okt.: Zaprto.

Nedelja 11. oktobra: »Manonc. Izven.

Ponedeljek 12. okt.: Zaprto.

Dnevne novice.

Koroška deželna vlada in njen eksponent Heimatsdienst pripravljata za soboto in nedeljo velikanske in šumne veselice v Celovcu. Iz cele Koroške so kar komandirali ljudi na te slavnosti. Prišli pa bodo tudi izvenkoroški gostje in obisk v Celovec in vsi ti bodo porabili tudi to priliko, da bodo ponovili in povdarili svojo priključitev k Nemčiji. Kaj naj storimo mi ob tej priliki? Za šumne veselice nimamo prav nikakega povoda. Zibelka Slovencev in prav veliko število koroških Slovencev je odrgnanih od nas in žive izven naših državnih mej. Za te naše nesrečne brate in sestre povzdignimo ta dva dneva svoj glas in odločno zahtevamo njihovo priklopitev k Jugoslaviji. Obljubimo, da ne odnehamo prej, dokler se ne prestavijo državni mejniki s Karavank proti severu daleč tja za našo Dravo. Slovenska jezikovna meja proti severu, mora biti tudi državna meja kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev. Za koroške Slovence in odločno povzdignemo svoj glas, ako se ne deležimo prireditve in manifestacij, ki jih priredi Jugoslovenska Matica v teh dneh. V Ljubljani bodo obisk »Koroškega večera« v soboto ob 8. uri v Unionski dvorani ter javno zborovanje v nedeljo ob 11. uri obvezno za vse.

Is poštne hranilnice doznavam, da se obveznice vojne škode (ratne štete) lombardirajo tudi duhovnikom, ki se v tem oziru pač matrajo kot drž. uradniki.

Kranjsko pevsko okrožje priredi v nedeljo dne 11. okt. t. l. v dvorani »Ljudskega doma« v Kranju svoj prvi pevski nastop. Sporedni sledijo: C. Mohor: Uvodni govor. St. Premrl: Raj; A. Foerster: Naše gore; O. Dev: Meglica; Dr. Schwab: Škrjanček poja, žvrgoli, mešani zbori, izvajajo združeni zbori. Till: Veseli godci, koračnica; Till: Naša pesem, našek; R. Lah: Fedora, uvertura, izvaja samoski orkester iz Tržiča. K. Adamič: Ples kralja Matjaža, mešani zbor, izvaja pevski zbor iz Senčurja. Dr. G. Ipavc: Milada; Dr. Fr. Kimovec: Večerni zvon, mešana zbor, izvaja pevski zbor iz Tržiča. Fr. Gerbič: Slovenski brod, izvaja združeni moški zbor. — Začetek ob 4. uri popoldne. Skupnega nastopa se udeležijo 7 zborov. Vsi prijatelji glasbe ljudno vabljeni. — Po prireditvi bo v »Ljudskem domu« kratek sestanek okrožnih referentov za Gorenjsko. — Poročal bo delegat Pevske zveze glede prireditve imenovane zveze.

Zopet roparski napad na župnišče. — Na šenturski gori je dne 6. t. m. ob pol enajstih večer nekdo tako lomastil in udrihal po vrata župnišča, da je ključ od znotraj odletel na tla. Ko je župnik od zgoraj pri oknu prašal, kaj hoče, je tujec utihnil, pa je kmalu na to kot za slovo oddal strel iz revolverja. Kakor se je dognalo, je bil to na šentursko pro priženjeni, pa sedaj sodnijsko ločeni črna Koritnik, doma iz Klanca pri Komendi. Bil je letos že kovan radi zlorabe orožja, utikal se je čez leto po Kokri, zadnji čas pa je držal novega doma na Krvavcu. Ali se je bližamo stari dobi rokovnjačev, ki so se nekad potikali tod okoli? Župnik na šenturski gori ima sedaj borih 61 dinarjev mesečne plače, torej siromak ki se komaj preživlja, pa kljub temu v teh samotnih hribih ni niti varen življenja.

Dvojen samomor na Bledu. Dne 7. t. m. prišla na Bled v hotel Petran neznanca do 25 let stara moški in ženska ter zahtevala sobo. Ker drugi dan dolgo časa nista prišla iz sobe, je orožništvo odprlo vrata in našlo žensko ustreljeno v glavo in sree na postelji, moškega pa poleg postelje na tleh v tace ustreljenega. Ženska je srednje velika, oblečena v črno obleko, črn baržunast klobuk, moški pa je srednje postave, oblečen v tem-

no-plavo obleko z zeleno-rjavo pepita sportno čepico. Pred samomorom sta uničila vse, kar bi zamogo ugotovili njih identiteto. Denarja nista imela. V ročni torbici ženske so našli dve sliki. Ena predstavlja samomorilca v vojaški obleki od letalskega oddelka v Novem Sadu, druga pa samomorilko. Truplo obeh so prepeljali v mrtvašnico na Bledu.

Ne samo voda in sonce, ampak tudi milo je predpogoj vsake uspešne zehnte. To milo je »Gazela«, katero dobite pač v vsaki trgovini.

Slon med dobilki Dijaškega podpornega društva bi gotovo napravil velikansko opustošenje. Prevrnil bi Fordov avtomobil da bi bila kolesa na vrhu, žagal bi se z omarami sobne oprave, splasil bi konja in polomil kočijo, moško kolo bi nataknil na rilec, kar bi mu za slamoreznic ne svetovali. Strl bi radio-aparat in foto-aparat, brcnil plug in pisalno mizo. Kaj bi napravil s kuhinjsko posodo, ne povemo, ampak gotovo bi bila »fuče«. Da se to ne zgodi, kupi rajši Ti srečko Dijaškega podpornega društva in reši boš en zgoraj navedeni predmet žalostne usode, ki bi ga sicer lahko zadela o priliki slonovega obiska.

Iz Ljubljane.

Pogreb umrlega dr. Ivan Šusteršiča bo danes popoldne ob 4. uri iz palače Ljudske posojilnice na Miklošičevi cesti št. 6.

Sv. maša zadošnica za dr. Ivana Šusteršiča bo v soboto zjutraj ob 7. uri v frančiškanski cerkvi.

Koroška je zadeva celega naroda. Zato povsod v teh dneh javno manifestiramo za onci del naše zemlje, kateri nam je najbolj pri srcu. Prosvetna Zveza vabi vse člane in članice prosvetnih, kulturnih in strokovnih društev, da se udeležijo prireditve 9. 10. in 11. oktobra. Naša glavna manifestacija je javno zborovanje, ki se vrši v nedeljo ob 11. uri dopoldne pred Univerzo. Po zborovanju je obhod po mestu do vladnega poslopja, kjer se izroči resolucija vladi. Taka manifestacija bo imela popoln uspeh le, če bo obilna udeležba pričala, da je usoda Koroške naša narodna skupna zadeva.

Člani vseh ljubljanskih Prosvet se opozarjajo na nocojšnji prosvetni večer, ki se vrši v Ljudskem domu ob 8. uri. Pokažimo z obilno udeležbo, da nismo pozabili onih koroških Slovencev, kateri so glasovali za nas.

Na sobotnem koroškem večeru v Unionski dvorani nastopi poleg tenorista Banovca troje ljubljanskih pevskih zborov in sicer: »Glasbena Matica«, »Ljubljana« in »Ljubljanski Zvon«. Sporedni je skrbno sestavljen in bo nudil lep umetniški užitek. Polna dvorana Uniona naj pri tej priliki resno manifestira za koroške Slovence. Predprodaja vstopnic od Din 25.— navzdol je v Matici knjigarni na Kongresnem trgu. Rojaki posetite akademijo!

Javna manifestacija za koroške Slovence se vrši v nedeljo 11. t. m. ob 11. uri dopoldne pred univerzo. Po zborovanju obhod po mestu. Dolžnost zavednih Slovencev je, da se zboru in obhoda udeležijo brez izjeme. V spreved vse, občestnih gledalcev si prireditelji ne želijo, temveč dostojanstven in številčen spreved. Zato vsi na zbor in po zboru v sprevod!

Večerni kuharski tečaj v Mladiki. Vpisovanje se vrši samo v petek, 9. t. m. in v soboto 10. t. m. od 15.—17. ure.

Zahvala. Vsem prijateljem in družbam, ki so se me spomnili ob priliki moje zlate poroke se tem potom topla zahvaljujem z željo, da dosedanja vezi se vnaprej obdržimo v blagor splošnega napredka. Srčna hvala! — Karol Pollak, sen.

Tedenski zdravstveni izkaz. V času od 1. do 7. oktobra 1925 je bilo v Ljubljani rojenih 24, od tega 11 moškega in 13 ženskega spola; mrtvorojeni so bili 3. Umrlo je v tem času 16 oseb, od tega 8 tučev, a po spolu

8 moških in 8 žensk. Vzrok smrti: v 1 slučaju škrlatinka, v enem druga nalezljiva bolezen, v 3 jetika na spolih, v 2 rak oz. druge zle novotvorbe, v 2 bolezni na sru, v 1 pljučnica, v 1 driska (pri otrocih pod 2 leti), v 1 prirojena slabost, v ostalih slučajih druge bolezni.

Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 1. do 7. t. m. so bili v Ljubljani naznanjeni sledeči slučajii nalezljivih bolezni: 2 slučajja tifuznih bolezni, 3 škrlatinke in 2 davice.

Vlom v hotelu Tratnik na Sv. Petra cesti. Dodatno k temu vlamu smo dobili še nekatere podrobnosti. V sobi, v katero je bilo vlomljeno, sta stanovala akademika Božidar Popovič in Vladimir Sergejev. Vlomilec je odprl kovčeg Popoviča in vzal iz njega samo novo sivo obleko, zapesno uro in par rjavih čevljev. Kovčeg tovariša Sergeja pa je vlomilec odnesel. V odnešenem kovčku je bila obleka, perilo, ura budilka in zlat prstan z briljanti. Škoda obeh oškodovancev znaša okrog 8000 Din. Bržkotte gre tu za dobro organizirano predržno družbo, ki se peča v prvi vrsti z vlomi v razne hotele. — Policija je tej čedni družbi že na sledu.

V stari »ukrarnici« na Poljanskem nasipu je vlomil neznan tat s ponarejenim ključem v zaklenjeno stanovanje tovarniške delavke Marije Juhartove. Odnesei ji je samo par novih čevljev, vrednih 300 Din. Tatvino je opazila Juhartova žali beg šele zvečer, ko se je vrnila domov.

Tatvine kolesa. Petru Šumiju, ravnatelju tvrde »Vulkan«, je bilo iz veže stanovanja na Resljevi cesti št. 9. ukradeno 1300 Din vredno kolo, znamke »Waffenrad«. — Reinholdu Kuneu, stanujočemu na Poljanskem nasipu, pa je nekdo ukradel iz veže hotela »Slon« kolo znamke »Dürckopp«.

Pepadljiv pes. Alojzijo Sekula, uslužbenko pri gostilničarju Bajdi na Glincah, je popadel pes, last Ulriha Vospernika, v desno rok nad komolecem.

Iz Štajerske.

Popravljanje ceste v Logarsko dolino. Okrajni glavar v Gornjemgradu objavlja, da se vrše na cesti iz Solčave v Logarsko dolino obsežnejša popravila, vsled česar je vsak promet z avtomobili ali vozovi od Solčave naprej do nadaljnjega nevozog.

Loka pri Zidanem mostu. Naša farna cerkev dobi v nedeljo, 11. t. m. 2 težka bronasta zvonova, katera bodo takoj zjutraj okrog 7. ure naložili na postaji v Zid. mostu, in potem prepeljali v dostojnem sprevedu z godbo ter konjeniki na čelu, v Loko. Pri kapeli žalostne Matere Bežje jih bo slovesno sprejela duhovščina ter razna društva. Potem se bo spreved pomikal proti cerkvi, nakar bo domači župnik zvonova blagoslovil. V zvonik ju bodo dvignili popoldne od 1.—2. ure.

IZ MARIBORA.

Bratje v robstvu nam ječe tam v slovenskem Korotanu, zato danes vsi na Koroški narodnoobrambni večer, ki se vrši ob 8. uri zvečer v dvorani Zadržne gospodarske banke in ki ga priredi Prosvetna zveza v Mariboru. Vstopnice od 2—6 Din se dobe 1 uro pred začetkom pri blagajni na licu mesta. Govori odbornik Jugoslovenske Maticе in pisatelj Fr. S. Finžgar. Nadalje so na sporedu orkestralne točke slov. pesmi, uprizoritve Ant. Aškerčevega dramatičnega prizora »Knez Volkun«, deklamacija in petje. Mariborčani, pokazite se in postavite se!

»Jutro« in Glasbena Matica. »Jutro« mora zavijati. Ker ustanavljamo pevsko društvo »Maribor« — ustanovili ga še nismo, kakor napačno poročila točni »Jutrove« poročevalci — pa zavija, češ, da napadamo »Glasbena Matico«. — V eni sapi se obregne ob »Prosvetno

zvezo« (po njem takozvano), njeno knjižnico in ob bodoče društvo »Maribor«. Saj to je njegova tradicija! — Kar se pa tiče njegovega napada na gosp. Gašperiča, ki začasno vodi vaje v »Glasbeni Matici«, moremo javnosti sporočiti, da je g. Gašperič odpovedal svoje sodelovanje pri tem večeru že v torek, torej 5 dni preje in sicer g. predsedniku Arnušu. Njegov nastop in nastop ostalih gg. duhovnikov, ki sodelujejo v Matici, da se tega večera »Zveze kulturnih društev« niso udeležili, so odobravalni vsi, ki še dajo kaj na načelnost. Znano nam je pa tudi, da jim ostali zbor »Glasbene Maticе« tega ni zameril, pač pa upošteval njihovo načelnost in jih ne bo zagnal iz zbora, niti ne bodo sami izstopili, kakor to pobožno želi mariborski »Tabor«, in bo stvar uredila »Glasbena Matica« sama brez »Tabora«. Mi le poudarjamo ponovno svoje stališče: »Glasbena Matica« mora ostati vsesplošno društvo in v tem oziru bomo stali na straži s prepričanjem, da se bo zbor tudi z nami strinjal! In v to svrhu bomo uporabili vsa sredstva!

Občni zbor profsorskega društva, sekcije Maribor, je sklican na nedeljo, ob pol 11. Ker je dosedenji predsednik g. prof. Pečovnik, ki je sprejel mesto nadzornika za srednje in meščanske šole, odstopil, je na dnevnem redu tudi volitev novega predsednika. Občni zbor je sklican v gimnazijsko dvorano.

Učiteljsko zborovanje v torek ni bilo le burno, ampak tudi brezuspešno. Učitelji so se ziasali pri vprašanju pouka nemškega jezika v obmejnih šolah. Primorski učitelji so z vso vehemenco bili proti takemu pouku, ostali za, in v tem razporu so se razšli brez kakega uspeha. Mi pravimo: Vsakemu po zakonu! Pa povsod s treznostjo!

Ura, ki moti mimoidoče, zlasti pa šolarje in take, ki morajo biti točni, je gotovo stolna ura v središču mesta. 14 dni stoji oziroma po kratkih presledkih obstane. Splošna želja je, da se ura popravi!

Mesto bivše dijaške večerje, ki je šla neprostovoljno v smrt, preskrbujejo dobrotniki sedaj 42 dijakom večerjo v gostilni »Anderlec« na Koroški cesti. Kakor čujemo, se v kratkem osnuje novo društvo.

Simfonijski koncert. Narodno gledališče priredi v soboto, dne 17. t. m. v veliki Götzovi koncertni dvorani simfonijski koncert, ki bo ob enem poslovlini večer ravnatelja opere g. A. Mitroviča in operne primadone g. Mitrovičeve. Iz prijaznosti sodeluje na tem koncertu tudi znana virtuozinja na violini, ga. Brandlova. Celokupni gledališki orkester pa je ojačen z člani orkestra »Glasbene Maticе« ter z nekaterimi drugimi glasbeniki. Na programu so le Beethovne skladbe, med katerimi je tudi znamenita V. simfonija.

IZ CELJA.

Krekova mladina v Celju uprizori v nedeljo, dne 11. oktobra t. l. točno ob 4. uri popoldne v veliki dvorani Narodnega doma v Celju otvoritveno predstavo — Deborah —, narodno igro v 4 dej. in 3 spremembah. Doživljaji, ki jih predstavlja ta igra so se vršili 1780. v času izganjanja Judov iz naših krajev. Ker je igra po svoji vsebini zelo lepa in zanimiva, zato so vjudno vabljeni vsi prijatelji naše mladine. — Radi velikega zanimanja občinstva za to prireditev, se dobijo vstopnice v predprodaji v tajništvu Jug. strokovne zveze v Celju, hotel Beli vol I. nadstr. in na dan predstave 1 uro pred predstavo pri blagajni v Narodnem domu.

Edina možnost

za nabavo dobrih in cenih zimskih oblačil Vam je dana pri stari solidni tvrdki

Jos. Rojina, Ljubljana.

V operi je danes prva vprizoritev nanovo nadirane Massenotove opere »Manon«, ki jo je nadiral in režiral za naš oder v skoro povsem novi zasledbi operni ravnatelj g. Mirko Polič. Predstava se vrši za red D. Prva repriža te opere je nedeljo, dne 11. t. m. ob pol 8. uri kot izven predstava.

NOVA MLADINSKA IGRA.

V nedeljo 11. t. m. popoldne ob 3. uri se uprizori v dramskem gledališču privikar mladinska igra priznane mladinske pisateljice gdč. Marije Rožičeve: Pravljica bodočnosti. V njej nastopajo kraljica, ugrabljen otroka: Jadranka in Zilanka ter vila Jugoslovanka. Poleg teh nastopajo tri živali: veverica, jež, zajček, polž in lisica. Vsodno sliko tvori babica, ki pripoveduje svojim otrokom. Dejanje se vrši sredi kresne noči. V pravljico je vpletena godba in razne baletne točke. Pri predstavi nastopi tudi mešani zbor gojencev in gojenk državnih učiteljskih v Ljubljani pod vodstvom skladatelja Emila Adamiča, ki nam zapoje za domorodnih in koroških narodnih pesmic. Vstopnice za to mladinsko predstavo so v predprodaji pri dnevnih blagajni v operi. Igra bo za naša tako za odrasle kakor tudi za našo mladino. Je izredno ljubka in polna navdušujoče vsebine.

Ljudski oder v Ljubljani

Učitelj, dne 11. oktobra ob pol 8. uri zvečer: Pozna pomlad. Ljudski igrokaz v petih dejanjih. (Noviteta, prvič na odru.) Predprodaja vstopnic vsak dan od 5. do 7. ure zvečer v pisarni Ljudskega odra, čez dan pa v društveni nabavni zadrugi, Ljudski dom I. nadstr.

»Župan na Ljudskem odru. Ljudski oder je v nedeljo odigral Velikonojega »Župana« do dovršeno, da se mu mora častitati. Da oži-

viš vse, kar nudi morda nekoliko preskopo besedilo, da postavi nekoliko karikirane figure še v potrebni verjetnosti ter uveljavlji vso ost igro, zato je treba prav dobrih igralcev. Na postave kakor so bili Pipan (Zorin), Rupar (Gorjan), Benko (Roman), Brus (Rudolf), Lende (Novak), Franec (Nenad) in obe ženski vloge (Zagorska in Mostarjeva), so igralci lahko še posebno ponosni. Tapatam je bil sicer govor nekoliko nerazumljiv, poznalo se je to v sejni sceni v II. dejanju Mihevcu in Medenu, Poljanec je bil v II. dejanju pretih. Občinstvo je z burnim smehom spremljalo posamezne prizore, le škoda, da je bil obisk tako nepričakovano slab. Predstava zasluži, da se ponovi, ker tako točnega, nekoliko satirno pobarvanega političnega življenja v naših občinah, bo naša publika še redko kdaj videla. Poleg tega ima igra tudi zdravno tendenco. Režija je bila zelo skrbna. Igri je zasigurana trajna veljava na naših odrih. Pisatelju je bil poklonjen v priznanje krasen veeec.

Glasba.

Društvo učiteljev glasbe v Ljubljani bo imelo svoj I. redni občni zbor v ponedeljek, dne 19. oktobra ob 20. na verandji v »Unionu« z običajnim dnevnim redom. Priglašeniim pevkam in pevceim smo razposlali sporede prvega pevškega tečaja, ki se bo vršil v Ljubljani 1. in 2. novembra. Na predvečer, v soboto, bo komorni koncert in prijateljski sestanek vseh pevk in pevcev. Če kdo ni dobil sporeda in not, naj nam takoj naznani. Če bi se še kdo rad prigrasil, naj stori to takoj, ker bi poznejših prigrasov ne mogli upoštevati. Dnevni red tečaja bo obsegal predavanja: O dveh najstarejših slovenskih skladateljih; o slovenski tonetiki, o idealnem dirigeniranju in praktične vaje v podrobnih in skupinski predelavi. Poleg tega bo mo pretresali določila (poslovnik) pevškega zbor-

ra in ugotovili načrt pevške izobrazbe in umetniškega zborovega delovanja. Kdor ne bi mogel priti, naj blagovoli to javiti odjavoru. Vse one, ki jih ne bo h tečaju in ne pošljejo nikakega obvestila o odsotnosti, bo odbor črtal.

Knjige in revije.

Nova knjiga! Te dni je izšla v zalogi Zbornice za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani za naše kovinske in instalacijske stroke neobhodno potrebna knjiga »Obrtno računstvo za stavbno, umetno in strojno ključavninarstvo in za železnicarstvo« Knjigo je s sodelovanjem veleindustrija g. Avgusta Zabkarja spisal profesor g. Podkrajšek. V knjigi je računstvo, ki ga rabi v svoji stroki kovinar in instalater, ki hoče napredovati, jako pregledno sestavljeno. Knjiga obravnava v splošnem delu poleg osnovnih, povprečnih in društvenih računov ter enačb merjenje geometrijskih likov in teles ter procentne račune, v svojem strokovnem delu pa kalkulacije, proračune in donosnostne račune. Namenjena ni torej samo za učence na obrtno-nadaljevalnih šolah, ampak tudi za samostojne obrtnike, ki hočejo imeti pregledno zbrane podatke o računstvu svoje stroke. S pridom bo pa knjiga služila tudi učiteljem na obrtno-nadaljevalnih šolah, ker jim bo izdatno olajšala pouk. — Knjiga se naroča naravnost pri Zbornici za trgovino, obrt in industrijo v Ljubljani ter stane 45 Din.

Kako je v deželi, kjer ječe pod težkim jarmom stni Slave, je naslov brošure, katero je izdala za šole in društva, ki prirede predavanje o Koroški dne 10. odnosno 11. oktobra, Jugoslovenska Matica. Ako je kdo po pomoti ni dobil, jo dobi v pisarni Jugoslovenske Maticе.

Knjiga »Boj za Koroško«, ki jo je s prispevki naših ljudi sestavil dr. Rožič, nam jasno slika položaj naših preko Karavank. Prodajajo jo v vseh knjigarnah po 20.— Din. Djaki jo dobe v

pisarni Jugoslovenske Maticе za 15 Din. Knjigo priporočamo najtopleje.

Razvoj avtomatičnega telefona v Nemčiji.

Nemška poštna uprava se nahaja danes pred veliko in važno nalogo. Odločila se je, da uvede v celi državi avtomatičen telefon. V to svrhu je izdelala načrt, ki se bo postopoma izvedel v teku daljše dobe. Po izjavah, ki jih je podal na kongresu elektrotehnikov v Draždanih ravnatelj poštne ministristva Kruckow, je uredničenje tega velikanskega načrta v ugodnem razvoju. Zaenkrat je vpeljava avtomatičnega telefona omejena le na krajevne mreže. Do nadaljne odredbe se bo avtomatičen telefon uporabljal le v krajevnem in v izjemnih slučajih tudi v medkrajevnem prometu. Kruckow je podal statistiko vseh dosedanjih telefonov v Nemčiji, katerih število znaša 1.300.000. Od teh jih je 100.000 avtomatičnih, ravnokar se jih zamenjuje 100.000 z avtomatičnimi. Nadalje je že izdelan projekt za namestitve še 400.000 avtomatičnih telefonov.

To veliko delo radi prepričlih kreditov sicer počasi napreduje, vendar meni Kruckow, da bo mogoče nemški poštni upravi tekom desetih let polovico vseh navadnih telefonov v Nemčiji zamenjati z avtomatičnimi.

IZ TRBOVELJ.

Brezposelnost med rudarji.

Ze lani za časa Davidovič-Koroščeve vlade so se nekateri poslanci, predvsem g. Kremžar, potegovali pri Trbovc. prem. družbi za rudarje; zahtevali so med drugim, da se plače zboljšajo in da se sprejmejo zopet v delo oni rudarji, ki so bili ob času zadnje stavke odpuščeni. Prvi točki je družba ugodila, dobili so izplačano precejšnjo vsoto. Družba je tudi drugi točki v toliko ugodila, da se naj vsak odpuščenec, ko pride za to poziv, prijavi pri obratu, kjer je bil zaposlen.

Od tega je že telo dni in noben še ni bil od teh odpuščenih rudarjev sprejet v delo, a tudi ni prejel poziva, da naj se zgasi. Rudarji, ki imajo po dvajset, petindvajset in še več let, so že tako nekaj let brez stalnega dela, dobili niso za svoja leta, ko so plačevali v bratovsko skladnico, nikake pokojnine in žive s svojimi družinami v velikem pomanjkanju. Po leti so morda še dobili kak zasluzek, a sedaj za zimo nima družina, koje oče s strahom gleda v bodočnost, kruha. Vsa pota do raznih uradov, vse pritožbe na rudarsko glavarstvo in druga mesta, so zaman.

Družba se je bojda nacionalizirala. Ni poznati na nobeni strani, da bi delavstvu ta nacionalizacija prinesla kako korist. Gospodje, ki so se vsedli k zeleni mizi in ki poznajo dušo slovenskega delavca, dobro vedo, da ta delavec ni najslabši in bila torej njihova dolžnost, da se za te odpuščene reveže zavzamejo, da pridejo zopet do kruha. Da bi šli na stara leta po svetu in še bolj obubožali, pač ne sme nihče niti misliti. Ako ima pri tej družbi toliko tujcev raznih narodnosti preobilan zasluzek, zahteva lahko tudi ubogi delavec, da živi na svoji domači grudi.

Brezposelnost pri trboveljskih rudarjih mora izginiti. Odpuščeni rudarji pravično zahtevajo, da se jih sprejme nazaj v službo, torej gospodje storite to!

Gospode poslance po opozarjamo na te rudarje in naj store korake v njihov prid.

Rudarsko glavarstvo za Slovenijo v Ljubljani sklicuje v smislu čl. 129 pravilnika, z odlokom z dne 30. septembra 1925 št. 2611 glavno skupščino Bratovske skladnice, ki se bo vršila v Ljubljani v nedeljo, dne 25. oktobra t. l. ob 10. uri dopoldne v vrtnem salonu restavracije »Pri levcu« na Gosposvetski cesti s sledečim dnevnim redom: 1. Volitve glavnega upravnega odbora in sicer: a) 6 članov kot zastopnikov delavcev ter 6 namestnikov; b) 6 članov kot zastopnikov podjetij ter 6 namestnikov; 2. Volitve glavnega nadzorstvenega odbora, in to: a) 2 članov in 2 namestnikov iz vrst delavskih delegatov; b) 1 člana in 1 namestnika iz vrst zastopnikov podjetij. 3. Volitev članov razsodišča delavskega zavarovanja in sicer: a) 2 članov in 6 namestnikov iz vrst delavskih delegatov; b) 2 članov in 6 namestnikov iz vrst zastopnikov podjetij. Člani razsodišča ne smejo biti mlajši od 30 let, morajo biti jugoslovanski državljanji in uživati vse državljanke pravice. 4. Poročilo o uspehu matematične bilance pokojninske blagajne. 5. Sprememba pravilnika. 6. Porazdelitev upravnih stroškov krajevnih bratovskih skladnic v letu 1925. 7. Slučajnosti. Za to skupščino vlada med rudarji po vseh rudnikih veliko zanimanje. — Posebno upokojenci si žele, da bi se začelo intenzivno delati.

Rudarski upokojenci. Iz zanesljivega vira se je zoznalo, da nameravajo staroupokojeni rudarjem ukiniti mesečno doklado, ki znaša za udarje Din 150 mesečno. S čim hočejo nadomestiti to ukinitve doklad, se ne zna. Ko so to upokojenci zvedeli, se jih je lotil strah. Z dokladi so vsaj stanovanje plačali, kje bodo sedaj dobili denar, je uganka. Da pokrajinski pokojninski sklad temu ni kriv, je gotovo; kje

Dijaški vestnik.

Duhovne vaje za akademike v »Domu duh. vaje« se prične v soboto, 10. t. m. zvečer in trajajo do 14. jutraj. Udeleženci imajo te dni v »Domu« lastno sobo, hrano in oskrbo.

Naznanila.

V Cragrob in Skofjeloško izleti prihodnje nedelje ob ugodnem vremenu Stolna Prosveta. Odhod iz Ljubljane, Gorenjski kolodvor, ob 8.25. V romarski cerkvi v Cragrobu sv. maša okoli 10. ure, nato odhod v Skofjeloško. Somišljeniki dobro došli!

Sestanek odraslih abstinentov v Ljubljani se je vršil v torek, 6. okt. 1925 v stalni higijenski točilnici na velesjenu. Sestanku je prisostvoval v zastopstvu inspektorja ministrstva narodn. zdravja g. dr. Katičiča šef higijenskega zavoda g. dr. Ivo Pirč. Sestanek je sklenil ustanoviti v Ljubljani društvo »Treznost«, katero bo včlanjeno v saraevskem »Savezu Treznosti«. Pripravljali odbor je sledeče sestavljen: predsednik dr. Fedor Mikič, tajnik Rudolf Horvat, blagajnik Angelo Cerkenik, odbornika Leopold Puhar in Mirko Zargaj. Člani društva se obvežejo poleg osebne abstinence, da ne bodo izdelovali, kupovali, prodajali in prenašali alkoholnih pijač. Prihodnji sestanek se objavi v časopisih. Abstinenti, ki bi želeli postati člani društva, naj se izvolijo vpisati v društveno knjigo v »Stalni higijenski točilnici« na velesjenu (Lattermanov drevored) poleg stalne higijenske razstave.

Premog za vojne invalide po znižani ceni. Pismene, odn. ustmene prijave rednih članov (le) sprejema Ljublj. podružnica U. V. I. samo do 12. t. m. med uradnimi urami.

Merkurjeva knjižnica se odpre zopet po daljšem presledku v ponedeljek dne 12. okt. Knjižnična ura bo vsak ponedeljek od pol 7. do pol 8. ure zvečer v društvenih prostorih. Gradsko 17-I. Na razpolago so razne leposlovne in strokovne knjige. Odbor.

tiči torej vzrok užiljenja? Nekaj upokojencev hodi na delo k rudniku. Da tak upokojenec, navadno že prileten mož, ne more napraviti vseh šilhtov se razume. Ni dobil pa dosedaj nobenih doklad. Ako pri delu ponesreči, ne dobi nobenih bolniških dnevnih. Od rudnika pa dobi na leto samo tri vozičke premoga. Navedli bi lahko nešteto zgledov, razvidno pa je dovolj že iz gornjega, kak je položaj teh siromakov, in če še omenimo, da dobi rudarstarovpokojenec s polnimi službenimi leti štiriideset kron pokojnine je to dovolj za socialno čutečega človeka. Ti vpojenci se boje zime. Od rudnika se ne dobi nič — zamorec je storil svojo dolžnost — in nismo v Belgiji, kjer ima upokojenec-rudar iste pravice kot rudar, ki še opravlja delo. Gospodje na pristojnih mestih! Razrešite nam uganko, kako je mogoče človeku, ko je onemogel za vsako delo, a nima nobenih gmotnih sredstev, preživeti se s 40 kronami mesečno? Rudar.

Cene kruha in pecivu so določene v okraju Laško sledeče: 1 kg črnega kruha Din 5.—, 1 kg belega kruha Din 6.—, 1 štruca črnega kruha izpečenega 50—51 dkg Din 2.—, 1 štruca črnega kruha izpečenega 100—102 dkg Din 5.—, 1 štruca belega kruha izpečenega 41 do 42 dkg Din 2.50, 1 štruca belega kruha izpečenega 82—84 dkg Din 5.—, 1 žemlja izpečena 6 dkg Din —.50, 1 žemlja izpečena 12 dkg Din 1.—. Luksuzno pecivo za vsak komad Din —.50, drobtine liter Din 7.—, za pečenje prinešenega kruha Din 2.50.

Iz Mežiške doline.

Guštanj. Naše prostovoljno gasilno društvo je imelo letos dve slavnosti; pri prvi so bili z zlato kolajno odlikovani člani, ki so v društvu nad 40 let požrtvovalno delali; pri drugi pa nekaj članov s srebrno kolajno za 25 letno vztrajno delovanje. Vsa čast takim članom, ki zdržijo toliko let v društvu, od katerega nimajo nobenega osebnega dobička. Na pomoč! — V sosednjih Kotlah je bilo pretekli teden vmljeno v poštni prostor, a tat je imel smolo, da je ukradeni denar pri odhodu še v poštnem prostoru izgubil, odnesel je edino eno pošteno pelerino. Več sreče je imel v edini trgovini, kjer je dobil kolekov v vrednosti nad 1000 Din, potem tobaka in drugih predmetov, tako da ima trgovka občutno škodo. — 26. sept. t. l. se je v Kotlah poročil naš okrajni živinozdravnik g. Stibler z gđ. Fricko Cagran iz Ljutomera. Bilo srečno!

Iz Primorske.

»Ko trgamo grozdje...« Gor. Straža, je bila zopet dvakrat zaporedoma zaplenjena — zaradi uvodnega članka, v katerem baje hujška proti državi. Da se izogne novi zaplembi, prinaša sedaj na uvodnem mestu članek o — trgatvi. Čitatelje prosi potrpljenja.

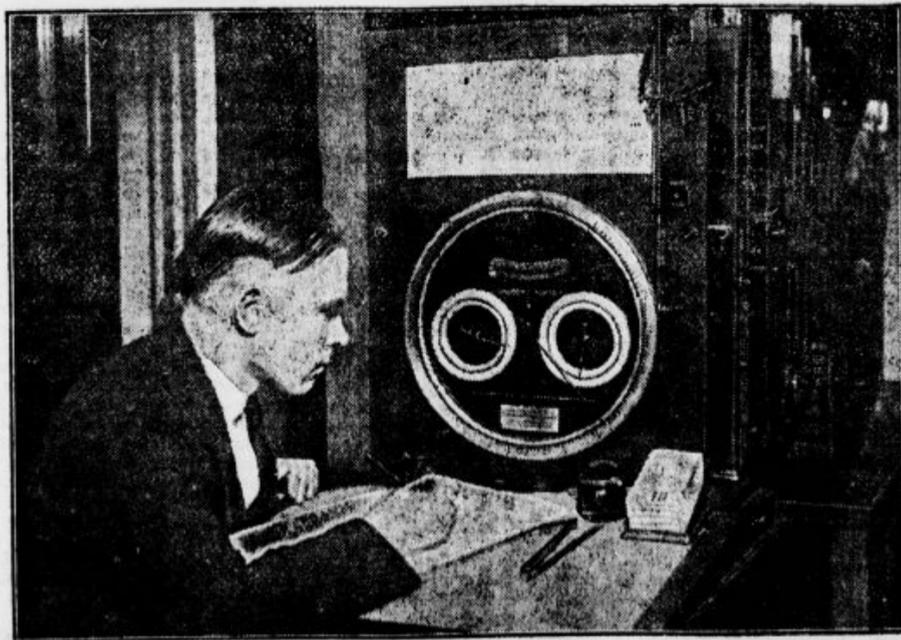
Gđ. Sfiligojeva v Gorici. Članica ljubljanske opere gđ. Sfiligojeva nastopi te dni v Gorici v dvorani Trg. doma.

Srebrna poroka. V Idriji sta praznovala srebrno poroko Leopold Troha in njegova žena Ana roj. Jeglič. Slavljena uživata splošno spoštovanje in ljubezen; vzorno sta vzgojila sedem otrok, o poleg tega sta bila vedno prva pri javnem delu.

Smrtna kosa. Na Vrhcu sv. Mihaela pri Mirnu je umrl širok znani, vrli učitelj Josip Potič, mož odločnega katoliškega prepričanja in neumoren delavec na ljudsko-prosvetnem polju. Zapustil je ženo in hčerko. — Na Jesenicah je pobrala griža na en dan uglednega posestnika, obě odbornika in cerkv. ključarja Franca Mavrija in njegovega najstarejšega sina. — V Plaveh je umrl 22 letni Anton Križnič, sin odlične Križničeve rodbine.

Odvetnič Dompieri umrl. V Trstu je umrl bivši tržaški župan odvet. Carlo Dompieri. Slovanom je bil sovražen in jim je svoj čas javno zabrusil znano geslo: »Et nos eos ciciamus foras!« — Vrzimo jih ven!

Poravnajte naročnino!

Ameriški inženir F. W. Haight s svojo pripravo, s katero določa nastop plime in oseke v vsakem pomorskem mestu lahko za 13 let naprej.

Gospodarstvo.

Svetovna letina 1925.

Mednarodni poljedelski zavod v Rimu je sestavil podatke za svetovno letino 1925.

Kar se tiče pšenice, so podatki najpopolnejši. Letošnja svetovna žetev pšenice (33 držav) je dala 996 milijonov met. stotov (lani 822 milijonov, povprečno 1909—1913 915 milijonov). Od tega odpade: na Rusijo 180 milijonov (lani 104, 1909—1913 186 milijonov), ostala Evropa (22 držav) 350 (277, 358), Kanada in Unija 297 (309, 242), Azija (4 države) 99 (108, 104) in sev. Afrika (4 države) 29 (23, 26). Edino podatki za Rusijo so predhodni.

Rž. Letošnji pridelek rži je bil na svetu 445 milijonov stotov (lani 347, 1909—1913 431 milijonov); pridelali so: Rusija 208 (176, 187), ostala Evropa (20 držav) 219 (152, 234), Kanada in Unija 17 (20, 10). Manjka le per podatkov iz manj važnih držav.

Podatki o letini je čemena so v toliko nepopolni, ker obsegajo samo države, ki producirajo normalno 85 odstotkov vsega svetovnega pridelka. Letina je znašala 298 milijonov met. stotov (lani 244, povprečno letno od 1909—1913 311 milijonov). Pridelek se je razdelil sledeče: Evropa brez Rusije (21 držav) 116 (102, 130), Kanada in Unija 73 (60, 50), Rusija 60 (38, 85), Azija (3 države) 27 (25, 25), severna Afrika (4 države) 22 (19, 21).

Nepopolni so tudi podatki o svetovnem pridelku ovsa, ker obsegajo države, ki producirajo normalno samo 80 odstotkov svetovnega pridelka. Produkcija je bila 567 milijonov met. stotov (lani 519, pred vojno 546 milijonov stotov). Pridelale pa so sledeče države: Kanada in Unija 292 (286, 220), Evropa (20 držav) brez Rusije 170 (157, 193), Rusija 102 (74, 130) in sev. Afrika (3 države) 3 (2, 3). Pšenica obeta Argentini in Avstraliji dober pridelek.

Letina koroze je letos v severni Ameriki slaba, vendar nekoliko boljše kakor lani. Krompir izkazuje dobro letino v večini evropskih držav, medtem ko je v Ameriki in v nekaterih evropskih državah trpel zaradi mokrote.

Sladkorna pesa se razvija ugodno v Evropi; iz Unije in Kanade javljajo, da bo letošnji pridelek sreden.

Bombaža bodo pridelali v Ameriki in Egiptu samo toliko kot lani, v Rusiji pa znatno več kakor tudi v Indiji.

Vojna odškodnina. Poročajo nam: Kakor

je že iz tečaja tega papirja razvidno, vlada v prometu velika zmeda. V Ljubljani sami n. pr. so ugotovili 7 vrst tega papirja. Obveznice so različnih barv, nekatere so zabrisane, druge jasne v vseh raznih varijantah. Teksti so nenetni, besede so večkrat zabrisane, na nekaterih obveznicah se ne pozna državni grb. Nekatero so tiskane v Osijeku (menda Hrv. štamparski zavod), druge zopet prihajajo iz raznih litografij, za tiskarne so navedeni tudi n. pr. Radenković in brat, Belgrad, potem n. pr. Štamparija i litografija. Rad brez označbe kraja. Velik del jih je brez označbe tiskarne. Blagajna tukajšnje delegacije ministrstva financ je izjavila, da so pravilne samo obveznice, ki so tiskane v Osijeku, ostalo pa da so falzifikati. Nekateri interesenti so se obrnili direktno v Belgrad na finančno ministrstvo po pojasnilo, vendar pa še do danes niso dobili odgovora.

Jadransko-podunavska banka. Kakor se nam poroča, je Centralna Uprava Jadransko-podunavske banke v Belgradu sklenila, da stavi svojim filijalam v Sloveniji na razpolago znatne vsote v svrhu razširjenja poslov v velikem obsegu. Istotako je sklenila, da pretežno večino svojih industrij v Sloveniji popolnoma reorganizira in jim stavi na razpolago zadostna sredstva v svrhu tehnične preureditve in uspešnega dela. Vsled tega je upo-

stavila pri svojih filijalah posebne cenzurne odbore in imenovala sledeče gg.: za filijalo Ljubljano: Ivan Knez, predsednik žborske za trgovino in obrt, veletržec, Andrej Šarabon, veletržec, Ljubljana, Alojzij Lilleg, veletržec, Ljubljana. Za filijalo Kranj: Edmund Kocbek, tovarnar in posestnik, Kranj, Anton Majdič, trgovec in posestnik, Kranj, Mr. Ph. Franc Šavnik, lekarnar in posestnik, Kranj. Za filijalo Maribor: dr. Radoslav Pipuš, industrijalec in odvetnik, Maribor, Adolf Himmler, veletrgovec in lastnik trvdke Suppanz et Co., Maribor, dr. Josip Barle, notar in član cenzurnega odbora Narodne banke, Maribor.

Ljubljanska posojilnica r. z. o. z. v Ljubljani, Mestni trg št. 6, je imela od 1. I. do 1. X. t. l. sledeči denarni promet:

vplačanih vlog	Din 1,984.150.44
izplačanih vlog	Din 1,150.256.79
izplačanih posojil	Din 1,304.801.04
vrnjenih posojil	Din 559.331.04
stanje vlog 1. X. t. l.	Din 2,214.368.60
celotni promet t. l.	Din 6,644.238.67

Hranilne vloge obrestuje od 1. X. t. l. sledeče: vloge brez odpovedi po 6 odstotkov, vloge na trimesečno odpoved po 8 odstotkov in vloge na šestmesečno odpoved po 10 odstotkov.

Dobrovoljačka banka. Ta banka, ki ima centralo v Zagrebu in podružnico v Ljubljani, stoji pa pod vplivom Banke češkoslovaških legij v Pragi, je imela dne 5. t. m. izreden občni zbor. V upravnih svet je izbranih 6 novih članov, večinoma trgovcev. Zaradi izpremembe delovnega programa banke se bo izpremenila firma v »Jugoslavenska trgovska banka d. d. v Zagrebu«. Na čelo ravnateljstva bo prišel najbrže generalni ravnatelj praške Legiobanke.

Zadrugištvu na Poljskem. V začetku t. l. je štela Poljska 15.370 zadrug. Samo v letu 1924 je bilo ustanovljenih 943 zadrug. Poljske zadruge so organizirane v 3 zvezah s 4000 zadrugami; 1,600.000 člani. Ukrajinske zadruge imajo svojo zvezo, medtem ko so nemške zadruge razdeljene na 5 zvez. Obstojajo tudi židovske zadruge. Relativno najbolj razvito zadrugištvu imajo Ukrajinci, pri katerih se zadrugištvu tudi najlepše razvija. Saj je bilo od vseh novoustanovljenih zadrug v celi Poljski ca 39 odstotkov ukrajinskih.

Borze.

8. oktobra 1925.

Denar.

Zagreb. Berlin 13.36—13.46 (13.42—13.52), Italija 226.82—227.68 (225.48—228.08), London 272.42—274.42 (271.71—274), Newyork 56.02—56.82 (56.13—56.73), Pariz 260.60—264.60, Praga 168.13—168.13 (168.58—168.58), Dunaj 7.894—7.894, Carih 1084—1092 (10.86—10.94), dolar 55.3250—55.9250 (55.45—56.05).

Curih (sklep). Belgrad 9.1750—9.20 (9.1875), Italija 20.80—20.85 (20.75), London 25.1150—25.12 (25.11), Newyork 518.25—518.75 (518.50), Pariz 23.95—24.05 (23.85), Praga 15.35—15.40 (15.36), Bukarešt 2.45—2.55 (2.50), Bruxelles 23.10—23.30 (23.30).

Dunaj. Devize: Belgrad 12.55, Kodanj 170.80, London 34.31, Milan 28.42, Newyork 708.35, Pariz 32.82, Varšava 117.25. — Valute: dolarji 708.50, angleški funt 34.22, francoski frank —, lira 28.33, dinar 12.53, češkoslovaška krona 20.96.

Praga. Lira 135.875, Zagreb 60.05, Pariz — London 163.40, Newyork 33.75.

Vrednostni papirji.

Ljubljana. 7 odstot. invest. posoj. 82 den. vojna odškodnina 333—342, zastavni listi 20—25, kom. zadolžnice 20—25, Celjska 201—205, Ljublj. kredita 225—240, Merkantilna 101—102, zakl. 101, Praštediona 1005—1012, Kred. zavod 175—185, Strojne 123—126, Trbovlje 356—365, Večve 121—130, Stavbna 165—180, Sešir 126—148.

Zagreb. 7 odstot. invest. posoj. 77.50 den. vojna odškodnina 321—322.50, za okt. 325—326, Hrv. esk. 129—130, Kred. 132—136, Hipobanka 73—73.50, Jugobanka 108—109, Praštediona 970—980, Ljublj. kredita 225 den., Slavenska 49—50, Srpska 145—146, Narodna banka 9500 bl., Eksploatacija 45—52, Sečerana 510—520, Nihag 40 bl., Gutmann 400—420, Slavex 140—150, Slavonija 33—35.50, Trbovlje 345—355, Večve 120 den.

Dunaj. Don.-savska-jadr. —, Zivno —, Alpin 274.600, Greinitz 139, Kranjska industrijska 370, Trbovlje 437, Hrv. esk. —, Leykam 174, Jugobanka —, Hip. banka 89, Avstrijske tvornice za dušik 182, Gutmann —, Mundus 1030, Slavex 165, Slavonija 63.500.

Blago.

Ljubljana. Les: Doge hrastove, 1 hl, pol hl, šetri hl, fco meja 190 bl., 140 bl., 90 bl.; tramvi monte, fco meja 320 bl.; hrastovi hlodi od 30 cm naprej, fco nakladalna postaja 480 bl.; bukova drva, 1 m dolž., suha, fco nakl. postaja 5 v. 17.50—17.50, zaklj. 17.50. — Žito in polj. pridelki: Pšenica domača, fco Ljubljana 260 den. koroza medjimurska, nova, fco Čakovce, koroza okrogla, drobna, dušljiva, par. Ljubljana 195 bl.; koroza v storžih, par. slav. post. 75 bl.; koroza nova, okt. nov., dec., 100 odstot. kase pri sklupu par. slav. post. 122.50 bl.; koroza stara, par. sred. ska postaja 185 den.; fižol ribničan, fco Ljubljana 315; fižol mandolon, fco Ljubljana 295 den.; fižol prepelčar, fco Ljubljana 345 den.; fižol beli, prebrani, fco Postojna, na tranz. 300—310.

Damske plašče

najnovejši modeli vseh velikosti v cenah Din 400—do Din 900.—. Sportne bluze: cefir, mako, opal te modna krila od Din 80.— naprej; otroške in velike barhand-obleke, otroške in damske kreton, klob in lister predpasnike, kakor tudi vse damsko perilo nudi najceneje tvrdka:

F. in I. Goričar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Orloviski vestnik.

Preddvor. V nedeljo 4. t. m. je 9 članov Orlov priredilo tek iz Preddvora na Sp. Belo. Razdalja 3700 m. V predledku 3 minut je vsak tekmovalce startal. V najkrajšem času je pretekel br. Naglič Janez v 11 min. 50 sek., drugi br. Bizjak Janez v 12 min., tretji br. Jekovec Jožef v 12 min. 10 sek., zadnji v 15 min. 16 sek. Pripomnimo, da so na tej cesti 3 manjši klanci. Občinstva se je nabralo ob cesti veliko, zlasti na cilju teka. Če pomislimo, da tekmovalci niso trenirali za to razdaljo, so dosegli lepe uspehe. Le naprej do večjega napredka v telovadbi in športu. Bog živi!

Poizvedovanja.

Izgubil se je slat prstan z rubinom na poti od Gospodarske zveze (Dunajska cesta) po Pražakovi, Resljevi do Poljanske ceste. Pošteni najditelj se prosi da ga odda proti nagradi v hiši Poljanska cesta št. 10, na dvorišču (gdč. Watzak).

Poštni vestnik.

DOPOLNILO PRAVILNIKA ZA POŠTNO IN BRZOJAVNO SOLO V BELGRADU.

Pravilnik za poštno in brzojavno solo predpisuje za kandidate, da so dovršili najmanj 6 razredov gimnazije ali realke in da so lepega vedenja.

Kupujte srečke

Dij. podp. društva v Ljubljani!

nja. Medtem se je do danes javilo le malenkostno število takih kandidatov, pač pa se javlja veliko število kandidatov z dovršenima 2 razredoma trgovske akademije.

Ker se je dokazalo v praksi, da so kandidati s strokovno solo zelo dobre moči za poštno in brzojavno službo, se je člen pravilnika, ki določa predizobrazbo za vstop v poštno in brzojavno službo spremenil in se glasi: Za kandidate za poštne in brzojavne sole v Belgradu se zahteva, da so dovršili 6 razredov gimnazije ali realke ali tem odgovarjajoče sole (4 razrede gimnazije ali realke in dva razreda trgovske akademije, ali tem enake) in da so lepega vedenja.

ročnine, pa pozneje zopet prosi za telefon, mora poravnati samo dolg in pristojbine za notranja dela, ne pa tudi dejanskih stroškov za zgradbo izvenmestne proge.

Najnovejša »Železniška karta s popolnim seznamom vseh železniških postaj in postajališč v kraljevini SHS« je ravnokar izšla. Izdal Rafajlo M. Krampuš, uradnik generalnega ravnanstva drž. železnice. Cena Din 35.—. Dobi se tudi v Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

POPOLNOMA samostojnega v vsem posojilničnem poslovanju (književništvo, korespondenca, zemljiška knjiga itd.), postopnega in zanesljivega sprejeme za takojšnji ali čimprejšnji nastop »POSJOJILNICA V RADGONJE« — Pogoj: zmožnost voditi društveni pevski zbor in sodelovanje v prosvetnih društvih. Prošnje s spritevali o dosedanjem službovanju in zahtevki plače je vložiti čimprej na začelstvo imenovane posojilnice.

Zahvala. Za blagodejno sočutje in sožalje ob priliki prebridke izgube naše ljubljene matere, gospe

ERNESTINE KRISPER

za krasne vence in cvetlice in za odlično spremstvo na zadnji poti drage pokojnice, si dovoljujemo vsem izreči našo najtoplejšo in pristrčno zahvalo.

Ljubljana, dne 8. oktobra 1925.

ZALUJOČI OSTALI.

URADNIKA

POPOLNOMA samostojnega v vsem posojilničnem poslovanju (književništvo, korespondenca, zemljiška knjiga itd.), postopnega in zanesljivega sprejeme za takojšnji ali čimprejšnji nastop »POSJOJILNICA V RADGONJE« — Pogoj: zmožnost voditi društveni pevski zbor in sodelovanje v prosvetnih društvih. Prošnje s spritevali o dosedanjem službovanju in zahtevki plače je vložiti čimprej na začelstvo imenovane posojilnice.

Barvne trakove, ogljeni-, povoščeni-, kopirni papir, hektografični zvitki in druge potrebščine pri Lud. Baraga, Šelenburgova ulica 6/1 Telefonšt. 950

URADNICO, zgovorno, ki je zmožna kavicije, sprejemem. - Naslov v upravi pod št. 6839.

MEDIČARSKI POMOČNIK

vešč popolnoma svoje stroke ter beajznanja, trezen in pošten, se takoj sprejme. — Stalna služba. Drugo po dogovoru. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod: »Medičarski pomočnik« št. 6791.

Industrija kovinskega blaga išče energičnega poslovodjo.

Isti mora biti strokovnjak v izdelovanju okov, ključavnice in različnih štanc. Na razpolago ima stanovanje 1 sobe, kuhinje in pritiklin. Ponudbe naj se pošljejo na POŠTNI PREDAL 334, ZAGREB I.

GOSPODIČNA

Inteligentna, išče službe v banko ali kako podjetje v Ljubljani. Zmožna je sloven., nem., ital. in francoskega jezika, z lepo pisavo, stroje-pisje in književništvo. Ponudbe na upravo »Slovenca« pod št. »Fino postopanje« št. 6836.

Službe iščem

v trgov. hiši na deželi, kjer bi pomagala v trgovini in v gospodinjstvu. - Naslov v upravi lista pod št. 6833.

OBLAČILA za gospe in dečke se kljub vsemu najugodnejše kupijo pri J. MAČEK LJUBLJANA

Vdova

boljšega stanu, izvežbana gospodinja, išče primer. službe kot gospodinja; event. sprejme službo v kakem župnišču. - Naslov pove uprava lista »Slovenec« pod št. 6821.

PISARNIŠKA MOČ

(STROJEPIS), gospodična začitnica ali penzionist. - se išče. - Stavbenik ing. Rudolf TREO - Gosposvetska cesta 12/II, od 12 do 2.

Bösendorfer, kratak klavir, se poceni proda. - Naslov v upravi lista pod št. 6838.

Gostilna

tik borlenskega mostu, se ugod. proda. — Pojasnila in pogoje pove uprava graščine Borl, p. Sv. Barbara, Haloze.

BREZPLAČNO

se sprejme ŠIVILJA na prenočišče proti uslugi. - Hrenova ulica 19, pritičje.

Izgubil se je pes - volčjak

ki sliši na ime »Lux«. Najditelja prosim, naj ga odda oz. mi javi proti nagradi. Josip Majdič, restavratore na glav. kolodvoru v Ljubljani.

4 betonirani hlevi

(vsak za 2 konja), pripravni tudi za skladišča, bivše živ. bolnice na Poljanski cesti, se oddajo takoj najvišjemu ponudniku. — Ponudbe je poslati na Kmetijsko družbo, Turjaški trg št. 3.

Pohišstvo

skoro novo — iz češnjevega lesa, za eno spalno sobo, in sicer: 1 postelja z žimnico, 1 nočna omarica, umivalnik z marmornato ploščo, 1 velika omara za obleke in perilo, shranjeno pri »Balkanu« na Dunajski cesti, naprodaj. Obrniti se je na skladiščnika istotam. 6808

KLAVIRJI!

ZALOGA samo prvovrstnih klavirjev. — Prodaja tudi na obroke. — HILSERJEVA ULICA št. 5, I. nadstropje.

TRGOVSKA HIŠA

z dobro vpeljano trgovino in pekarijo v zelo prometnem industrijskem kraju v bližini CELJA se radi boleznj poceni proda. — Ponudbe na: Lovro čremožnik — CELJE, Prešernova 19. 6784

VZAJEMNA POSJOJILNICA, reg. z. z o. z. v Ljubljani, javlja žalostno vest, da je umrl njen soustanovitelj Dr. Ivan Šusteršič odvetnik itd. v Ljubljani. Pogreb bo v petek, dne 9. oktobra 1925, ob 16 iz palače Ljudske posojilnice na Miklošičevi cesti 6. Ljubljana, dne 8. oktobra 1925. Načelstvo.

Otroka kapitana Granta.

(Potovanje okoli sveta.) Francoski pisatelj Jules Verne. — Poslovenil A. B.

Pritrdili so z dvojno vrvo čolnič in podvojili vezi pri kaveljnih. Tudi top so prevezali na vse strani in nategnili vrve pri jamborih. Zadelali so vse line. Barometer je prišel že skoraj na 700 mm, kar se zgodi le redko. Storm-glas je kazal nevihto.

Storm-glas je posoda s kemično tekočino, ki se spreminja z vetrom in z električno napetostjo v zraku. V angleški mornarici imajo prav posebno dobre storm-glasje iz tovarne Negretti in Zambra.

Ura je kazala eno po polnoči. Lady Helena in Marija Grantova, ki ju je v kabinah že dobro stresalo, sta prišli pogledat na krov. Veter je dosegel že 28 m na sekundo. Rezko je žvižgal med vrvmem. Te nenavadne strune, podobne onim na glasbilih, so se ozivale kakor da drsi po njih orjaški tok in jih stresa v brzih tresljajih; škripci so se zadevali; vrve je z rezkim glasom brzelo po njihovih nagubanih žrelih. Jadra so zaplapolala in udarjala tako silno, kakor da streljajo topovi. Orjaški valovi so začeli butati ob jahto, ki je plesala kakor vodomet po njihovih penečih se grebenih.

Ko je kapitan John zapazil, da sta prišli popotnici na krov, je pohitel k njima in ju poprosil, naj se vrmeta v kabino. Par curkov je že brizgnilo na krov, v naslednjem trenutku bi že lahko val oplazil ves krov. Divjanje elementov je bilo že tako grozno, da je gospa Helena le s težavo razumela mladega kapitana.

»Pa ni nevarnosti? ga je vendar mogla vprašati, ko se je za hipec umirilo. — Nobene, gospa, je odgovoril John Mangles, toda vi ne smete ostati na krovu in niti vi, gospodična Mary.«

Lady Glenarvan in miss Mary se nista mogli ustavljati povelju, ki je bilo bolj podobno prošnji kakor pa ukazu. Vrnili sta se v kabino v trenutku, ko je velik val preplaval vso zadnjo stran ladje in se divje zaletel ob okna njunih kabin, da so zašklope-tale šipe.

Naenkrat se je brzina vetra podvojila. Jambori so se priklonili pod težo jader.

»Zvij srednje! je zavpil John Mangles, zmanjšaj prednje! Mornarji so pohiteli na svoja mesta in izvršili povelje med hruščem, ki je skoro presedel nevihto. »Duncan«, čigar dimnik je bruhal neprestano črne oblake dima, je udarjal neenakomerno po valovih s krili vijaka, ki so zdajpazdaj pokukala iz vode.

Glenarvan, major, Paganel in Robert so opazovali s strahom in občudovanjem »Duncanovo« borbo z valovi. Krčevito so se držali za železno ograjo, ne da bi mogli razumeti le besedico. Gledali so na jate strakošev, viharnic in sivih galebov, otožnih spremljevalcev neviht, ki so se lovili med razdivjainimi vetrovi.

V tistem hipu so zaslišali žvižg, ki je šel skozi nčesa in zaglušil za trenotek celo grmenje valov. Para je brizgnila s silo, pa ne po odvodni cevi, ampak pri varnostnih zaklopkah kotla; brlzig »na pomoč« je prerezal z nenavadno rezkostjo zrak; ladja se je strašno nagnila na stran. Wilson, ki je držal kolo pri krmilu, je dobil sunek, da se je prekopicnil. »Duncan« je prišel po dolgem na val in se ni dal več krmariti.

»Kaj je? je zavpil John Mangles in skočil na brv. — Ladja se nagiblje! je odgovoril Tom Austin. — Ali nam je razbilo krmilo? — K stroju, k stroju! se je zaslišal prestrašeni glas strojnikov.

John je zletel proti strojnicam in se spustil po lestvici. Oblak pare je zastiral ves prostor. Beti v valjih so mirovali. Ročice niso več gubile vratila. V tem je

strojnik, ki je videl, da je vse zaman, in se je začel bati za kotle, ustavil dotok pare in jo spustil vso po odvodni cevi.

»Kaj je vendar? je vprašal kapitan. — Vijak se je zvil ali pa zapletel, je odgovoril strojnik, nič več ne deluje: — Kaj? Ali je nemogoče, da ga popravimo? — Nemogoče.«

Čas ni bil prav ugoden za to, da bi skušali popraviti nezgodo. Dejstvo je bilo, da je vijak obtičal in da je para, ki ni imela več posla, ušla pri varnostnih zaklopkah. John se je torej moral vrniti k jadrom in poskusiti, ali ne bi mogel dobiti zaveznika v najhujšem sovražniku, v vetru.

Splezal je nazaj na krov in pojasnil s par besedami ves položaj lordu Glenarvanu. Hkrati ga je poprosil, naj se poda z ostalimi popotniki v spodnje prostore. Glenarvan je hotel ostati na mostiču.

»Ne, blagorodje, je odgovoril z odločnim glasom John Mangles, treba je, da sem na krovu sam s posadko. Pojdite doli! Ladja more zaiti med dvoje valov, ki bi vas brez usmiljenja pometil s krova. — Pa vam bomo pomagali... — Pojdite, pojdite, mylord! Zapovem vam! Včasih so trenutki, ko sem jaz gospodar na ladji! Ubogajte in pojdite!«

Če je John Mangles govoril tako odločno, je morala biti nevarnost zares velika. Glenarvan je spoznal, da mora prednjačiti z dobrim vzgledom. Zapusil je torej mostič in se podal s tovariši v kabino, kjer sta popotnici nestrpno in z grozo pričakovali konca te strašne borbe z vodo in zrakom.

»Presneto je odločen ta moj hrabri John! je dejal Glenarvan, ko je vstopil v vežo.

— Da, je pristavil Paganel, spomnil me je na tistega čolnarja vašega velikega Šekspirja, ki zavpije v dram: Nevihta na kralja, ki ga vozi.

PRIPOROČAMO »Čirilove knjigice« v Mariboru 2. zvezek: dr. Lenard, »Jugoslovanski Piemont«; 7 Din. — 3. zvezek: dr. Lenard, »Slovenska žena v dobi narodnega preporoda«; 10 Din. — 4. zvezek: »Moj stric in moj župnik«. Povesi; 4 Din. — 5. zvezek: Melville, »Gladiatorje«. Roman; 1 del 8 Din. — 6. zvezek: Melville, »Gladiatorje«, II. del; 10 Din. — 7. zvezek: Wells, »Zgodba o nevidnem človeku«, 7 Din. — KOL.

Načelstvo Ljudske posojilnice r. z. z n. z. v Ljubljani
javlja žalostno vest, da je umrl njen ustanovitelj in dolgoletni
načelnik

DR. IVAN ŠUSTERŠIČ

odvetnik itd. v Ljubljani

Pogreb bo v petek 9. oktobra 1925 ob 16 iz palače Ljudske
posojilnice na Miklošičevi cesti št. 6.

Upravni svet Prometne banke d. d. v Ljubljani na-
znanja tužno vest, da je ustanovitelj zavoda in zaslužni pred-
sednik upravnega sveta, gospod

DR. IVAN ŠUSTERŠIČ

včeraj po težki, mučni bolezni preminul.

Pokojnika, ki si je za razvoj našega zavoda stekel neven-
ljivih zaslug, ohranimo v vedno hvaležnem spominu.

V Ljubljani, dne 8. oktobra 1925.

Upravni svet
Prometne banke d. d. v Ljubljani.